
Alfabetisk minitesaurus över genetiska termer i detta nummer

- alleler** Alternativa former av en och samma gen, d.v.s. varianter av arvsanlag. En individ har normalt två alleler av en och samma gen, så att alla gener uppträder parvis, i varsin kromosom av samma slag. Den ena har barnet fått av mamman och den andra av pappan.
- deletion** En mutation som innebär att en viss del av genen saknas. När en deletion sker i en gensekvens som kodar för ett protein kan resultatet bli att proteinet inte produceras, att det inte fungerar alls eller fungerar bara delvis.
- epigenetik**.. Epigenetik är den del av genetiken som behandlar ärftliga men reversibla förändringar i DNA:ts funktion. De innebär inte förändringar i DNA:ts nukleotidsekvens utan orsakas av metylering av nukleotider i DNA. Metylerade områden i DNA är "avstängda", dvs. generna i området uttrycks inte.
- exoner** De meningsfulla DNA-segmenten, d.v.s. de avsnitt som kodar för proteiner, som i sin tur fyller bestämda funktioner i organismen. De DNA-sekvenser som ger upphov till de RNA-sekvenser som sammanbinds genom splitsning och på vilka proteinet sedan byggs upp.
- fenotyp**..... Egenskap hos individen som kan observeras
- gen** Arvsanlag, enhet i arvsmassan, en DNA-sekvens som innehåller instruktioner för framställningen av ett visst protein.
- genförändring, gendefekt, genskada, genavvikelse, genfel** Ofta använda termer för mutation
- genom** Den kompletta uppsättningen arvsanlag, eller arvsmassan hos en organism
- genomik**..... Vetenskapsområde som omfattar kartläggning, sekvensering och övrig analys av hela eller stora delar av genom samtidigt. Jfr proteomik.
- genotyp**..... En individs genuppsättning
- insertion**.... Mutation som är motsatsen till en deletion: överflödigt DNA-sekvens i genen som stör avläsningen av genen och därmed produktionen av proteinet och dess funktion.
- introner** DNA-segment som inte deltar i uppbyggandet av protein, d.v.s. avsnitt som inte innehåller någon relevant information för proteinproduktionen. RNA-sekvens som avlägsnas ur en längre RNA-molekyl vid splitsning, eller motsvarande sekvens i DNA.
- karyotyp**.... Kromosomuppsättning; det schema i vilket kromosomuppsättningen i cellkärnan vanligen presenteras
- mikromatris** Matris bestående av ett stort antal nukleotidsekvenser (DNA eller RNA) fästa i ett mikroskopiskt ruttmönster på ett underlag, vilka sedan får reagera med ett prov som ska undersökas.
- mutation** ... Förändring i en gen som påverkar genens biologiska funktion
- PCR, polymeraskedjereaktionen**
Metod för att experimentellt mångfaldiga ett bestämt nukleinsyrafragment som sedan kan karakteriseras. PCR används bl.a. för att identifiera genskador vid ärftliga sjukdomar.
- polymorfi**... Genförändring som inte påverkar genens biologiska funktion
- proteomik**.. Vetenskapsområde som omfattar studiet av hela eller stora delar av proteom (= den fullständiga uppsättningen äggviteämnen som det mänskliga genomet kodar för). Jfr med genomik.
- rekombinant-DNA**
Artificiellt skapat DNA som kan föras in i en cell och där ge signal att ändra cellfunktionen, så att t.ex. en kolibakterie producerar insulin.
- SNP, single nucleotide polymorphism**
SNP eller *enbaspolymerfi* står för största delen av variationen i människans genom och innebär att en enskild nukleotid i en individs genom är "annorlunda" i jämförelse med en motsvarande bas i en annan individs genom.
- splitsning**... Bildning av messenger-RNA (budbärar-RNA, mRNA) genom att vissa delar (introner) avlägsnas och återstående sekvenser (exoner) förenas med varandra
- överbyggande forskning (translational research)**
Överbryggande forskning omsätter resultat från ett forskningsfält till forskning inom ett annat, t.ex. från grundforskning till klinisk forskning och vice versa.